

Veerle Solia

Van: Mediadoc <fa634702@skynet.be>
Verzonden: woensdag 27 juni 2012 22:16
Aan: Mediadoc
Onderwerp: Groene Belg 734: Van Rompuy's EU-dictatuur / Verkiezingen / Oikos / Opium / Lezersreactie / "Economics of Happiness" volgens Vonk

De Vrije Belg 734

Onafhankelijk Belgisch e-dagblad - 27/06/2012 - 13 pagina's

Van Rompuy's EU-dictatuur / Verkiezingen / Oikos / Opium / Lezersreacties / "Economics of Happiness"

Leidt deze onverkozen bureaucraat Europa naar afgrond ?

EDITO

Van Rompuy's EU - dictatuur

Donderdag en vrijdag vindt in Brussel de twintigste Eurotop plaats. De spanningen tussen arme en rijke Euro-lidstaten zullen er opnieuw hoog oplopen. Temeer omdat ook de financiële problemen van Europa's private banken blijven oplopen. Wat de privé doet, doet hij beter. Dat is nu wel duidelijk.

Holt 20ste Eurotop zelfbeschikking lidstaten nog verder uit ?

In plaats van het roer om te gooien en de maffiose privébankiers de wacht aan te zeggen, **willen de Europese politici de bevolking nog meer voor de problemen doen opdraaien.**

Onze eigenste "Europese president" **Herman Van Rompuy** begint ondertussen te tonen wat er achter zijn uiterlijk van "vaatdoek" schuilgaat.

"Van Rompuy ontvouwt **plannen voor toekomst eurozone**" titelde De Standaard.be op dinsdag. Wat stelt hij voor ? (1)

"De eurolanden moeten **een Europese autoriteit de macht geven om hun nationale begrotingen aan te passen**. Dat staat in een dinsdag gepubliceerd reddingsplan voor de munt van EU-president Herman Van Rompuy, Commissie-voorzitter José Manuel Barroso, eurogroepvoorzitter Jean-Claude Juncker en ECB-president Mario Draghi. (...) Het plan van Van Rompuy moet aantonen dat de Europese leiders niet alleen spoedmaatregelen nemen, maar ook bereid zijn om het komende decennium een **architectuur uit te bouwen die de belegger opnieuw vertrouwen schenkt en duidelijk maakt dat de euro onomkeerbaar is.**"

De vier pijlers die Van Rompuy wil zijn

1. **Bankenunie met toezicht op Europees niveau**
2. **Geïntegreerd begrotingsbeleid met macht om beslissingen in lidstaten te corrigeren**
3. **Sterkere coördinatie en convergentie economische beleid**
4. **Democratische legitimiteit van het hele proces**

De eerste drie "pijlers" betekenen opnieuw een sterke uitholling van de nationale beslissingsmacht. Hoe daar de Europeanen voor winnen ? Van Rompuy: "De steun van het publiek voor Europese beslissingen met een **verstreckende impact op het dagdagelijkse leven is essentieel.**" Maar "veel suggesties worden er niet aangereikt" moest De Standaard vaststellen: "De nota spreekt enkel van de nauwe betrokkenheid van het Europese Parlement en de nationale parlementen en meer parlementaire samenwerking."

Naar een V.S. van Europa

De steun van de kapitalistische mediabaronnen om de Europeanen de nieuwe aanslag op hun nationale democratieën te doen slikken zal alleszins nodig zijn.

Kijken we even hoe een "progressieve" krant zoals **De Morgen** het opzet van Van Rompuy bespreekt. Alvast met een positieve titel: "**Revolutionair plan voor Europa**".

DM-journalist Marc Peeperkorn opent met het rapport zo samen te vatten: "De eurolanden moeten **de controle over hun begroting en hun banken verregaand overdragen** aan Brussel om de euro te redden. De begrotingsvrijheid wordt aan banden gelegd door strikte limieten voor de uitgaven en ontvangsten. Het toezicht op de banken wordt overgenomen door de Europese Centrale Bank (ECB)."

Even verder lezen we: "De schrijvers van de nota kiezen voor de weg naar een **Europese politieke federatie**. Betrokken EU-ambtenaren verwachten een verhit politiek debat donderdagavond als de Europese regeringsleiders de voorstellen bespreken. Van Rompuys 'Bende van vier' heeft niettemin geprobeerd **een evenwicht** te vinden tussen de Duitse eis voor meer begrotingsdiscipline en de Franse roep om solidariteit met de zwakkere eurolanden."

Eindigen doet het artikel met deze voor de lezers positieve tussentitel: "**Garantie voor spaargeld**" "Spaartegoeden zouden niet langer nationaal maar Europees gegarandeerd zijn, dat voorkomt dat spaarders in zwakke eurolanden hun geld naar het buitenland wegsluizen." (...) "Het omvormen van de EU tot een **echte politieke unie** zal **tien jaar** in beslag zal nemen, verwacht de EU-president. Hij hoopt dat de leiders donderdag het licht op groen zetten om deze weg op te gaan. Dit najaar zal de 'Bende van Vier' de plannen verder uitwerken, zodat die in december kunnen worden goedgekeurd." (2)

Dat er mogelijks besloten wordt dat Europa helemaal geen politieke unie nodig heeft, die weg lijkt nu al te zijn afgesloten.

Elders in De Morgen valt te vernemen: "**Monti wil EU-top rekken tot zondagnacht als dat nodig is**" De Italiaanse premier en Goldman Sachs-slet Mario Monti is "bereid" om de EU-top van donderdag en vrijdag te rekken als dat nodig is om tot afspraken te komen die de schulden crisis kunnen beteugelen. (3)

Frankrijk als "obstakel"

Het is op de Eurotoppen nu echt **erop of eronder**. Ofwel verzeilen we verder in een **soort Europese dictatuur** ofwel herwinnen de **natiestaten hun soevereiniteit**. In beide gevallen zal daar financieel miserie mee gepaard gaan, want om die te vermijden moet men het gespeculeer van de private financiële sector stoppen door de banken te nationaliseren en de beurzen te 'temmen'. Maar daar durft zelfs de linkse Franse regering geen werk van maken.

Het valt overigens te noteren hoe **nogal wat media beweren dat "Frankrijk het grootste obstakel blijft voor het oplossen van de eurocrisis"**. Zo staat het getiteld op de webstek van Express.be. Zo redeneerde ook Johan Van Overtveldt vorige week in Knack in zijn stuk "**Het probleem Frankrijk**".

"De **consensus** over de oplossing voor de crisis is: rechtstreekse opkoop van obligaties door de ECB, herkapitalisatie van de banken en eurobonds. Deze oplossing is onmogelijk omdat Hollande niet bereid is om enige politieke toegevingen te doen en blijft hameren op een blanco cheque van Duitsland." Aldus Express.be. En Knacks hoofdredacteur haalde uit naar Frankrijk omdat het "**blijft zweren bij het L'Europe des patries**" Zo raken we volgens Van Overtveldt "**nooit uit het Euromoeas**".

Welke consensus ?

Van Overtveldts eigenste weekblad toonde vorige week aan dat er helemaal **geen consensus** is over hoe uit het Euromoeas te raken. Zelfs niet binnen de elite.

Om te beginnen was er - nog een keer - striemende **kritiek van editorialist Rik Van Cauwelaert op het Europees Stabiliteitsmechanisme** dat geheel "**buiten elke parlementaire controle valt**." Om hun bijdrage aan het ESM te betalen moeten Europa's lidstaten bij de private banken geld lenen aan hoge intrestvoeten - 7 % voor Italië - daar waar die banken "**zelf geld kregen van de Europese Centrale Bank tegen amper 1 procent**." RVC noemt dit cynisch. Nog juister was het als hij had geschreven dat dit regelrechte diefstal is van overheidsgeld door privébanken. Diefstal door het politieke Europa georganiseerd. De politici: uw vijanden !

Kwam dan het interview van Jan Stevens met "de jonge conservatieve denker" **Thierry Baudet**. "In zijn boek '**De aanval op de natiestaat**' neemt de Nederlander de maat van de krachten die volgens hem sinds 1945 **de doodgravers** zijn van de West-Europese soevereine staten. Eén van de hoofdbeklaagden is ... de **Europese Unie**".

Naast die EU zijn er ook nog de Wereldhandelsorganisatie, de VN-Veiligheidsraad, het Internationaal Gerechtshof en andere internationale instellingen.

En is dat erg, dat al die instellingen de natiestaat aanvallen ? Baudet: "**Als de natiestaat verdwijnt, is het meteen gedaan met de democratie**, want de democratische rechtsstaat is afhankelijk van de natiestaat. Als een land niet langer soeverein is, heeft het parlement van dat land niets meer te zeggen."

Het Europees Parlement, dat weten we, is veel te onmachtig om de nationale parlementen te vervangen.

Nationalisme versus Europees kapitalisme

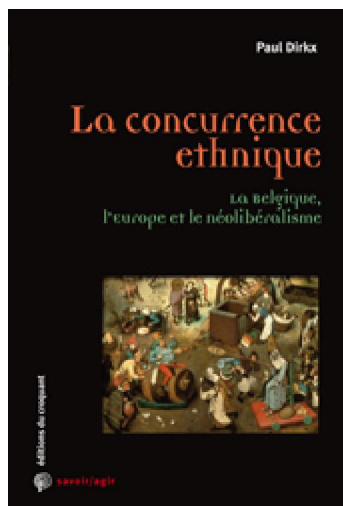
Een Europese identiteit waarrond een Europese natie gevormd kan worden, bestaat niet. Baudet: "**Naties worden gevormd door** wat de Amerikaanse politicoloog Benedict Anderson 'imaged communities' - **verbeelde gemeenschappen**' - noemt. In elk land zit een element van ingebeelde identiteit." Naties ontstaan als men niet langer in clan-verband leeft en er behoefte is aan een *democratisch proces* om het samenleven te regelen.

De kritiek dat naties uitsluiten, weerlegt Baudet met de opmerking dat **naties juist "insluiten"**. Je wordt lid van de groep; mits je er loyaal tegenover op te stellen. Hij pleit daarom voor "**een open nationalisme waar iedereen aan kan meedoen, met de bedoeling samen tot één geheel te komen. Dat is heel dringend. Anders stevenen we af op getto's, gated communities en balkanisering.**" "Commonly shared experiences", zo omschreef de linkse peetvader van de documentaire film, John Grierson, het in zijn tijd. Om een samenleving te bekomen heb je iets gemeenschappelijks nodig: ervaringen, waarden enzoverder.

Dat de EU andere doeleinden nastreeft en de natiestaat regelrecht aanvalt blijkt volgens Baudet uit de manier waarop de EU het "**Europa van de regio's**" stimuleert zich te ontwikkelen. In eigen land pleiten de separatisten van Blok en NVA voor zo'n Europa van de regio's maar volgens Baudet "**lijkt De Wever niet goed te beseffen dat de EU eigenlijk bezig is, met het uitbouwen van een Verenigde Staten van Europa, waarin Vlaanderen niets te zeggen zal hebben. De Wever ziet niet dat de EU feitelijk neerkomt op het afschaffen van de democratie.**"

Baudet bekritiseert verder de Europese Unie onder andere omdat ze alles uniformiseert, "**terwijl de grote kracht van Europa juist de culturele diversiteit was.**"

Maar terug naar de democratie. Baudet doet denken aan de vele critici van George Bush junior die hem dom vonden en een ramp voor Amerika. Wat ze niet begrepen was dat de Amerikaanse "elite" die domkop nodig had om haar eigen agenda door te drukken en wat goed is voor de elite - de schatkist leegroven - is niet noodzakelijk goed voor het land. Zo ook met **De Wever. Weet goed dat de EU een hyperliberale constructie is.** Hem is het echter geen moment om democratie te doen maar om het dienen van de belangen van **VOKA en co** - de patroonsclub die hij ooit omschreef als "mijn echte baas".

Om met deze linkse kritiek de kritiek van de rechtse conservatief Baudet te vervolledigen, is het aan te raden het boek **"La concurrence ethnique"** van Paul Dirckx te lezen. Kern van het betoog van Dirckx is dat **de gelijktijdige uitbouw van de Europese Unie en de afbraak van de Belgische staat ten voordele van de Vlaamse regio, geen politiek neutraal gebeuren is**. Wel eentje dat heel de tijd **door de rechterzijde aangestuurd** wordt. Op achterbakse wijze want democratisch kan je het niet doordrukken dat de welvaartsstaat steeds verder afgebouwd wordt.

Meer daarover in één van de volgende Groene Belgen, als ik u het boek van Paul Dirckx samenvatten kan.

Jan-Pieter Everaerts

- (1) http://www.standaard.be/artikel/detail.aspx?artikelid=DMF20120626_052
- (2) <http://www.demorgen.be/dm/nl/996/Economie/article/detail/1460804/2012/06/27/Revolutionair-plan-voor-Europa.dhtml>
- (3) <http://www.demorgen.be/dm/nl/990/Buitenland/article/detail/1460744/2012/06/27/Monti-wil-EU-top-rekken-tot-zondagnacht-als-dat-nodig-is.dhtml>

Nieuw: nu ook Vlaamse apen !

Met de verdere uitholling van de nationale zelfbeschikking van de Europese lidstaten, trekt Herman Van Rompuy de lijn door die veel Belgische politici al lang volgen: België doen opgaan in een groter Europees geheel. Een ultraliberaal geheel.

Ondertussen hollen de regio's België van onderuit uit. In "Vlaanderen" neemt dat de vorm aan van een **vervlaamsing** tot in het absurde. Twee recente voorbeelden.

Op woensdag meldt GVA dat **"Vlaamse Post bpost wil beconcurreren"**. Er is dus een nieuw regionaal bedrijf dat zich Vlaamse Post noemt. En dat profiteert van de liberalisering van de postdiensten. En we heeft die liberalisering van de postdiensten gewild ? Toch wel dat kloteneuropa.

"Hoe politieke energie verspillen ?", vraagt Walter Pauli zich deze week in Knack af naar aanleiding van het raadsel van **het "Vlaams Energiebedrijf"**. Waarom moest het er komen ? **"Er zijn weinig andere redenen te bedenken dan: omdat het nu eenmaal in het Vlaams regeerakkoord staat. En dat was de eis van de NVA."**

NVA eist overigens nog meer. Zo moeten de dieren in de Antwerpse dierentuin en in het bijhuis van Planckendaal voortaan ook Vlaams genoemd worden. Voortaan hebben we dus Vlaamse olifanten, Vlaamse apen én Vlaamse leeuwen. Enkele oud-Sud-Afrikaner-vrienden bij NVA denken er zelfs aan om van Congo een Vlaamse kolonie te maken. Uiteraard om er in de best mogelijke omstandigheden authentieke Vlaamse leeuwen te kweken. Je ziet: bij NVA denken ze echt aan alles.

BELGIE / VERKIEZINGEN

Wat te doen tegen al die De Wever - affiches ?

Daar hangt ons belastingsgeld !

Tot de gemeenteraadsverkiezingen van oktober, kunt u Vlaams leider De Wever niet alleen haast alle dagen op VRTM 'genieten', maar verpest de man met zijn uitgemagerde droeve kop ook nog op tal van plaatsen het straatbeeld. Vaak op grote affiches een eind boven de grond, zodat u er al een hoogtewerker moet bijhalen om hem het passende snorretje cadeau te doen. Affiches die uiteraard door onszelf betaald worden, want hoe komt het dat NVA en Co zo rijk zijn om zich zo te afficheren ? Doordat ze continu in de Belgische belastingskas graaien.

Omdat niet iedereen over de benodigde hoogtewerker beschikt, hierbij een prijsvraag: **hoe maken we van die NVA-affiches - en bij uitbreiding van die van andere politieke leugenaars - iets leuks ?**

De lezer met het **beste voorstel**, wordt beloond met **levenslang ! Levenslang een abonnement op De Groene Belg.**

Groen mikt op stemmen niet-Belgen

Totaal anders dan in bv. de Arabische golfstaten kunnen in België bij lokale verkiezingen ook niet-Belgen meestemmen. Om hen daartoe aan te sporen lanceerde de partij Groen een campagne om zo veel mogelijk niet-Belgen te informeren. Een filmpje in het Nederlands, Frans, Arabisch, Engels en Antwerps brengt de boodschap: "Gij zijt ook van hier".

Zeven op tien 'Vlaamse' gemeenten in het rood

Lokale besturen 'Wallonië' en Brussel minder in het rood

Meerdere krantenwebsites hadden op woensdag het gelijkaardig betiteld bericht "**Zeven op tien Vlaamse gemeenten in het rood**"

Bij **De Morgen** (1) heette het dat "de **Vlaamse gemeenten 95 procent van het gezamenlijk Belgisch tekort** boeken, dat bovendien bijna verviervoudigt van 62,9 miljoen naar 289,2 miljoen euro. Oorzaak van het verschil is de gevoelig kleinere groei van de ontvangsten in Vlaanderen. Dat blijkt uit de jaarlijkse studie van Dexia Bank naar de gemeentefinanciën."

Waar de krant geen melding van maakte, maar de RTBF op dinsdag wel, waren de **gestegen gemeentelijke uitgaven voor hun OCMW's**. En precies daar ligt er nog iets op hen te wachten als **dit najaar de grote besparingen op de werkloosheidsuitkeringen** ingang vinden.

De L'Avenir-kranten brachten daar vorige vrijdag een alarmerende kop over: "**170.000 chomeurs poussés au CPAS**". Vertaald: "**170.000 werklozen naar het OCMW geduwd**". Die 170.000, dat betreft het aantal mensen dat volgens schattingen van de vakbonden getroffen zal worden door de besparingen. Die zullen wel niet allen naar het OCMW (moeten) stappen, maar men houdt bij de OCMW's toch rekening met een sterk stijgende vraag. En met de onmogelijkheid om alle aanvragen passend te kunnen beantwoorden. (jpe)

(1) <http://www.demorgen.be/dm/nl/5036/Wetstraat/article/detail/1284294/2011/06/27/Zeven-op-tien-Vlaamse-gemeenten-in-het-rood.dhtml>

ECOLOGIE

Nieuwsbrief juni 2012

1. Mensen maken de stad

De voorbije twee jaar bouwde Oikos een academisch netwerk uit rond stedelijkheid. Het resultaat van dat denkwerk is het boek *Mensen maken de stad. Bouwstenen voor een sociaal-ecologische toekomst*. Een twintigtal onderzoekers en professoren maakten een analyse op van de 'staat van de stad': hoe staat het met wonen, ecologie, participatie en diversiteit? Vanuit deze analyse schetsten ze de grote uitdagingen en de krachtlijnen voor een toekomstgerichte stad. Op **vrijdag 7 september** wordt *Mensen maken de stad* gelanceerd in de Gentse Minard Schouwburg. Enkele auteurs zullen er de inhoud van het boek toelichten, daarna wordt die besproken door een kritisch panel uit de samenleving.

De voorbije jaren kwamen steeds meer verschillen aan het licht tussen de zogenaamd "ecologische" partijen Groen en Ecolo - die wegens hun 'bevolkingspolitiek' allesbehalve ecologisch zijn - en de redactie en nogal wat lezers van De Groene Belg. In de Groen-gelinkte Oikos-nieuwsbrief van juni, blijken die verschillen andermaal.

Bij Oikos beroepen ze zich er op dat ze "de voorbije twee jaar een academisch netwerk rond stedelijkheid hebben uitgebouwd".

Wat is dat voor flauwe kul ? Ecologisch leven doe je midden de natuur, niet tussen staal en beton. **Ecologie en stad** verhouden zich tot elkaar zoals **vrijheid en concentratiekamp**.

Dat Bart De Wever nog beweert dat stadslucht vrij maakt, tot daar aan toe. Veel verder dan de middeleeuwen is de Vlaamse opperleider nooit geraakt. Maar **dat groenen zich zo met de stad verbinden, daar kan je maar één verklaring voor vinden: plat politiek opportunisme**.

Want in de steden wonen de meeste mensen, de meeste kiezers. De meeste lezers ook. Daarom moet je al een niet-commercieel medium als dit ezine hebben, om tegen de hutsepot van 'stedelijk ecologisme' en 'progressisme' in te gaan. (jpe)

AFGODERIJ

De echte moslimvriend bestrijdt godsdienstig opium

Als de PVDA-gelinkte webstek **De Wereld Morgen** die zich nu ook op Krantenkoppen.be er tussen gewrongen heeft, mee het "islamdebat" voert, is het steevast om het voor de islam op te nemen. Ze lijken daar **totaal het besef kwijt dat Marx godsdienst wel degelijk OPIUM genoemd heeft**. Of hij het nu opium voor of opium van het volk noemde, is van ondergeschikt belang aan het feit dat hij godsdienst opium noemde.

En wie wil er nu zijn vrienden - wat voor DWM de moslims zouden moeten zijn - aan de drugs houden ?

Een nieuwste rondje "islamdebat" à la DWM is te vinden op

<http://www.dewereldmorgen.be/artikels/2012/06/26/islamdebat-volgens-chokri-ben-chikha-een-analyse>

(jpe)

LEZERSREACTIES

Permacultuur en overbevolking (DGB 733)

J-p,

ik vermoed dat lezer P een beetje flink verkeerd zit over het volgende:

“ met de permacultuur wordt de overbevolkingsproblematiek alleen maar nog groter. “

Het is net andersom, zie onderin twee artikeltjes--- johan

Permaculture Research Institute »

The Population Myth

<http://permaculture.org.au/2009/10/02/the-population-myth/>

En ook nog:

Permaculture Research Institute USA » **The Food Crisis: “A Perfect Storm” – and How to Turn the Tide**

<http://www.permacultureusa.org/2008/11/13/the-food-crisis-a-perfect-storm-and-how-to-turn-the-tide/#more-348>

Mors voluntaria en geluk in een samenleving op drift:

een cultuur-historische reflectie (DGB 728)

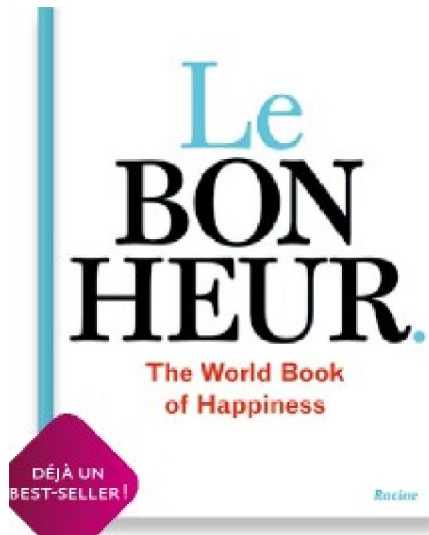
Ziehier een reactie op de Groene Belg 728 rond het stuk over geluk en zelfdoding.

Er zitten naar mijn mening veel waardevolle stukken in de tekst. Ik vroeg me wel af wat het centrale punt van de auteur was, want binnen slechts enkele pagina's schiet de tekst wat naar alle kanten. Dat wordt ook duidelijk in de concluderende paragraaf, die wat in **onbestemdheid** blijft hangen.

Aangezien er enkele stokpaardjes van me worden aangehaald, ga ik graag in op enkele punten:

In de paragraaf over geluk, wordt het begrip afgeschilderd als een utopisch doel van de verwende generatie. De denkfout die hier volgens mij wordt gemaakt, is dat geluk wordt verengd door een persoonlijke definitie. Dit komt oa tot uiting in de volgende zin:

"Dit brengt ook met zich mee dat het vaak aanvoelt als een (persoonlijk) falen wanneer we geluk, even vluchtig en ongrijpbaar als de wind, niet vinden."

Onder andere het boek dat smalend wordt aangehaald "The World Book of Happiness", geeft net aan dat **het echte geluk ligt in een lange termijn evenwicht** van enkele factoren. Enkel deze benadering van geluk is een duurzame invulling. Bovendien ligt nog een belangrijk deel - naast een genetisch aangeboren aanleg en enkele externe factoren - **in eigen handen**. Geluk is dus zeker niet "even vluchtig en ongrijpbaar als de wind". Geluk is voor een stuk maakbaar en vooral bepaald door je interne verwerking van externe situaties, meer dan de externe situaties zelf. Met een goede dosis zelfkennis en emotionele stabiliteit kom je al een heel eind. Waar volgens mij de auteur verwijst naar een korte termijn effect dat eerder als 'genot' kan bestempeld worden en inderdaad vluchtig is, is geluk een lange termijn gemoedstoestand.

Vanuit de definitie van geluk als opium voor het volk, is het logisch dat de auteur het niet aangewezen vindt om geluk als één van de graadmeters van een goede maatschappij voorop te plaatsen. Als iedereen zijn eigen geluk nastreeft, zou je kunnen stellen dat het geheel kapot kan gemaakt worden, terwijl de leden tot het einde toe gelukkig zijn. Als je echter de definitie van duurzaam geluk hanteert, is dit geluk enkel mogelijk als bijproduct van een bewust, juist leven.

Net zomin als de verheerlijking van het genotstreven, heb ik **nooit het andere extreem begrepen: aversie tegen geluk als een soort luxe-product**. Wat is dan de achterliggende motivatie voor een ongelukkige maatschappij?

Wat de zelfdoding betreft, haalt de auteur vele juiste punten aan. Alleen blijf ik me afvragen waarom. Wat is het doel van de tekst? Of is het enkel een literatuurstudie?

Ja, de zelfdodingscijfers in België zijn zeer hoog. 7 per dag, 2e in Europa (na Finland). Het aantal pogingen per dag is daar een veelvoud van. Over het algemeen geeft een stijgende **welvaart** geen afname hierin, wel integendeel.

Een eerste cynische bemerking, is dat dit **niet geheel onlogisch** is. In landen waar de bevolking om redenen van hongersnood en oorlog zich lager in de behoeftepyramide van Maslow bevinden, heeft men dringendere kwesties in het werkgeheugen zitten dan geestelijk welbevinden. Zelfdoding is immers vaak het gevolg van een gedachteproces, waarbij men lange tijd in een steeds enger wordend denkproces belandt.

Los daarvan, zijn er **twee onrustwekkende tendensen. Ten eerste de (economische) maatschappelijke evolutie in het Westen**. Paul Verhaeghe, waar de auteur ook naar verwees, heeft hierover inderdaad zeer knappe zaken geschreven. Waar de meritocratie (een logisch gevolg van kapitalisme) in het begin vele vruchten draagt (zoals filteren van nepotisme), blijft dit systeem (want ongestuurd) steeds verder gaan, waarbij de verwachting van het gemiddelde steeds zwaarder wordt en een relatieve 'extra' steeds minder haalbaar. Het feit dat België de hoogste **productiviteit** heeft, is al een eerste teken aan de wand.

Ten tweede **vallen vele sociale structuren weg**. Een voorbeeld uit onderzoek: behoren tot een religieuze groep, geeft zowel meer kans op persoonlijk geluk als dat het een afzwakkende factor is voor het risico op zelfdoding. Algemeen genomen worden de meeste structuren minder 'absoluut'. Gezin (familie), school, burens, wijkvereniging, politiek, collega's,... alles is sneller onderling verwisselbaar en relatiever. Dit legt meer

verantwoordelijkheid op het individu zelf, waardoor voor veel mensen hun draaglast groter wordt dan hun draagkracht. Niet geheel onlogisch zoeken sommigen hun uitweg in die structuren die nog wel die absolute zekerheid bieden: extremisme.

Minister Jo Vandeuren erkent de groter wordende problematiek van zelfdoding en investeert extra middelen in preventie. Spijtig genoeg richt deze preventie zich vooral op het **opvangen van de gevolgen** van bovenstaande tendensen.

Het fundamenteel **veranderen van deze tendensen vraagt om een nieuwe manier van maatschappelijke organisatie** en dat ligt uiteindelijk in de handen van de totale bevolking.

Ik vind **Facebook** hier een mooi voorbeeld van. Recent kwam in de media dat facebook gebruik gecorreleerd is met een laag zelfbeeld. De auteur legt hier de link met het harder omgaan met elkaar op sociale media. Volgens mij ligt hier een subtieler, maar veel schadelijker kenmerk aan de basis. Browse eens over een aantal profielen en je ziet als gemiddelde een persoon die een veel gelukkiger leven leidt dan de meeste van ons. Voor lezers met een eigen profiel is het een interessante oefening om je eigen profiel te overlopen en je af te vragen of die persoon effectief overkomt zoals je jezelf voelt. Uiteraard posten we niet de uren van verveling, twijfel of mislukking. Enkel als we een interessant of grappig inzicht hebben, of foto's van een mooi moment, voelen we ons geneigd dit te delen met de rest. Het resultaat is een onrepresentatief beeld van wie we zijn. Zo vertaalt de economische ratrace zich naar **een personal branding rat race**. En geven we elkaar steeds een duwtje naar beneden geven. Relativiteit, daar draait het om. Zowel in geluk, als welvaart, als profilering,... enkel een beetje meer/beter dan de ander, dat is genoeg. Met bedroevende lange termijn gevolgen.

Dus: probleem aanpakken aan de basis. Maar goed, hoe dan best omgaan met bestaande zelfdodingsgedachten? Wat effectief klopt, is dat het bespreekbaar maken van deze problematiek, één van de belangrijkste pijlers is. Zowel maatschappelijk als bij de persoon zelf. Dit is trouwens één van de grootste verschillen in de zelfdodingscijfers met Nederland. Belgen spreken minder gemakkelijk over zelfdoding dan Nederlanders (gevoelens tout court). Een mooi voorbeeld van het belang van communicatie is dat de grootste risicogroep in België, mannen boven de 75 jaar zijn. Een groep die oww hun generatie en geslacht hebben geleerd dat praten over gevoelens een teken van zwakte is.

Misschien om af te sluiten een paar **handige tips**:

- Neem elk signaal ernstig op. De boutade "zij die erover spreken, doen het niet", klopt niet. 70% van zelfdoders hebben signalen gegeven naar hun omgeving voor hun (gelukte) poging. Ook mensen die al één of meerdere (mislukte) pogingen achter de rug hebben, kennen een verhoogd risico tot een gelukte poging. De boutade "mislukte pogingen zijn enkel aandachtstrekkerij", klopt dus ook niet.
- Maak zelfdoding bespreekbaar. Blijf niet om de pot draaien en vraag gerust naar zelfmoordgedachten. Dit verhoogt niet het risico (je geeft hierdoor geen ideeën), maar kan de persoon wel uit zijn/haar gedachtenisolement trekken.
- Zoek niet meteen naar oplossingen met de persoon. De grootste impact ligt in begripvol luisteren en negatieve gedachten erkennen. Pas als je voldoende dicht bij de persoon staat na een lange inzichtsfase, kan je voorzichtig opbouwend werken.

Voor verdere info, verwijst ik graag door naar www.preventiezelfdoding.be

Groeten, LR

DOCUMENTAIRE / RECENSIE

Op de webstek van Vonk werd midden mei een bespreking geplaatst van de hier eerder al vermelde documentaire "The Economics of Happiness". Hier volgt die bespreking én daarna een groen-anarchistische kritiek op de industrieel-linkse visie van Vonk.

The Economics of Happiness:

"De conservatieve stroming in het groene economisch denken"

Geschreven door Nick Deschacht, vrijdag 15 juni 2012

De documentaire **The Economics of Happiness** wordt momenteel op heel wat plaatsen in Vlaanderen vertoond en leidt er tot interessante discussies. De film werd in **2011** gemaakt door **Helena Norberg-Hodge**, een ecologiste en boegbeeld van de 'localisten', een beweging die zich sterk kant tegen de globalisering. In Vlaanderen zijn de promotie en de verdeling van de film in handen van de groene denktank **Oikos**, die ook zorgde voor Nederlandstalige ondertitels.

The Economics of Happiness gaat over de oorzaken van de economische crisis en over het falen van het huidige economisch systeem om welzijn en geluk te brengen in de wereld. Een belangrijke verdienste van de film is dat het ze een hele **reeks fundamentele vragen** opwerpt. Vragen die binnen het eenheidsdenken dat vandaag heerst onder economen, nog amper aan bod komen. Maakt geld gelukkig? Praat de reclame ons niet vooral frustraties aan? Valt economische groei wel te rijmen met ecologische duurzaamheid? Wat met de vereenzaming van de inwoners in onze steden? Willen we een steeds groter BBP of liever wat meer geluk? Hoe pakken we de werkloosheid aan? Enzovoort. De film is met andere woorden een omvattende kritiek op het falen van het huidige economisch systeem en de wetenschap die haar bestudeert. Ook de **vele concrete initiatieven** die erin bod komen van mensen die van onderuit proberen te werken aan oplossingen voor hun dagelijkse miserie, roepen bewondering op.

Deze sterke punten staan echter **in schril contrast met de achterliggende inhoudelijke analyse en het alternatief** dat de documentaire naar voren schuift. Die blijken weinig geloofwaardig en bij nadere bestudering hier en daar zelfs bijzonder conservatief (zie verder). De ecologische economie blijkt een huis met vele kamers. Wellicht is binnen het groene economisch denken slechts een kleine minderheid de ideeën toegedaan die hieronder besproken worden, toch loont het de moeite er dieper op in te gaan. Want zonder duidelijkheid over deze thema's zal het ecologisch maatschappijproject niet de impact krijgen waar de mens en zijn omgeving nochtans dringend aan toe zijn (1).

Terug naar het dorp?

The Economics of Happiness is opgebouwd rondom de ervaringen in **Ladakh**, een regio in het noorden van Indië. Volgens Helena Norberg-Hodge, de maker van de documentaire, zouden de inwoners van Ladakh tot voor enkele decennia terug gelukkig zijn geweest. Ze leefden dicht bij elkaar en dicht bij de natuur. De globalisering en de verstedelijking brachten echter werkloosheid en criminaliteit. De oude sociale banden werden vernietigd en de botsingen van culturen leidden tot etnische conflicten en fundamentalistisch terrorisme. Norberg-Hodge pleit dan ook voor een 'terugkeer naar het dorp', voor het 'localiseren' van de economische productie en het samenleven. Er zit ongetwijfeld een kern van waarheid in de kritiek van Norberg-Hodge. Maar in de idyllische kijk op het dorp en in de nostalgie naar het verleden toont zich een eerder conservatieve reactie.

Een eerste **vraag is of dit geen nostalgie betreft naar een verleden dat nooit heeft bestaan**. Volgens Norberg-Hodge kende Ladakh vóór de globalisering 'een hoge materiële levensstandaard'. In werkelijkheid werd die periode echter ook gekenmerkt door een hoge kindersterfte, massale ongeletterdheid en een totaal gebrek

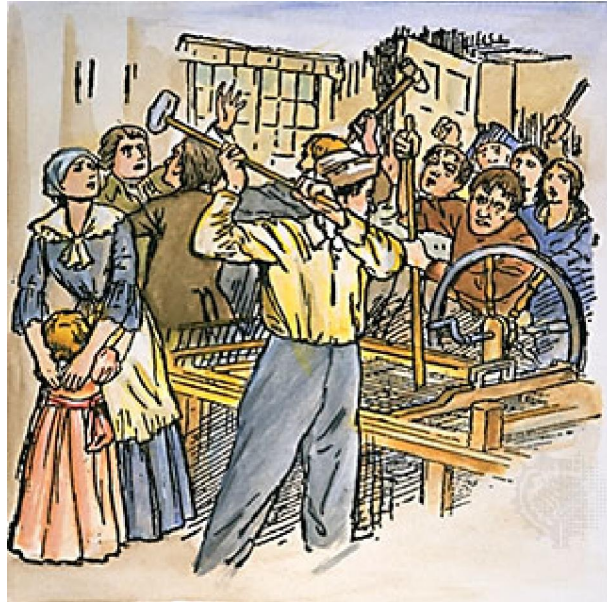
aan wat we vandaag als minimale basisvoorzieningen zouden beschouwen. Nadat Norberg-Hodge haar indrukken over Ladakh in 1991 publiceerde in haar invloedrijke boek *Ancient Futures*, volgde er onderzoek waaruit blijkt dat de lokale inwoners zelf niet zo positief terugkijken naar het verleden. De realiteit was er een van verplichte onbetaalde arbeid op het land (het begar-systeem, een lokale vorm van lijfeigenschap), armoede, onbetaalbare hoge schulden en hoge belastingen opgelegd door de staat, landeigenaars en boeddhistische kloosters (2). De vraag of het vroeger beter was, is met andere woorden niet zo eenvoudig.

Deze nostalgie naar het dorp hangt **samen met de economische visie** die Norberg-Hodge en de localisten verdedigen. Zij ontkennen het bestaan van **schaalvoordelen** (de economische theorie die stelt dat de eenheidskost van een product daalt bij productie op grotere schaal omdat de vaste kosten op die manier verdeeld kunnen worden over een groter aantal producten en vanwege de mogelijkheid tot arbeidsdeling). In de documentaire wordt beweerd dat kleinschalige productie goedkoper is. Wel, indien dat het geval zou zijn dan zouden de kleinschalige producenten die in de film getoond worden, de andere spelers op termijn uit de markt concurreren. In werkelijkheid neemt de gemiddelde bedrijfsgrootte decennium na decennium toe. Dat is een gevolg van het feit dat kleinschalige producenten doorgaans minder efficiënt produceren zodat ze uit de markt geconcentreerd worden en na verloop van tijd enkel de groten overblijven. Om dezelfde reden werkt in Bangladesh 75 procent van de bevolking als zelfstandige (het summum van kleinschaligheid), terwijl dat in een economisch ontwikkeld land als de Verenigde Staten nog maar 7,5 procent is (3).

Kapitalistische multinationals ontzien inderdaad niets of niemand behalve hun winsten en grootschalige productie vermindert de controle van de producenten over hun productie, althans binnen een kapitalistische productiewijze. Dat zijn reële problemen die een analyse en oplossing vergen. Maar de oorzaak leggen bij de schaal van de productie is het kind met het badwater weggooien. De voordelen van schaalgrootte laten zich bijvoorbeeld zien in de organisatie van zaken als onderwijs en gezondheidszorg. Hoe zien de localisten hoger onderwijs in een systeem van kleinschalige dorpsproductie? Hoe organiseer je ziekenhuizen met gespecialiseerde medische zorg? **Grootschaligheid is ook vaak duurzamer**, denken we bijvoorbeeld aan kleinschalig transport per auto versus grootschalig transport per trein. Het is ook de schaalvergroting van de economie die in belangrijke mate verantwoordelijk is voor de verbeterde economische positie van vrouwen. De toenemende uitbesteding van huishoudelijk werk ondergraaft het gezin, dat het instituut bij uitstek vormt waarbinnen de kleinschalige productie plaatsvindt.

Technofobie

Het economisch conservatisme van de localisten toont zich ook in de analyse die gemaakt wordt van het werkloosheidsprobleem. Volgens Norberg-Hodge ligt de **oorzaak voor werkloosheid bij de mechanisering**. Daardoor neemt de productiviteit toe waardoor er minder mensen nodig zijn voor hetzelfde werk (4). Deze redenering is echter gestoeld op een zeer statische visie op de economie, terwijl er in werkelijkheid ook bijkomende productie en nieuwe producten en sectoren ontstaan. Indien mechanisering de oorzaak zou zijn van werkloosheid dan zouden landen met een hoge graad van mechanisering ook de hoogste werkloosheid kennen, en dat lijkt niet het geval. De analyse leidt ook tot **absurde alternatieven**. Volgens de localisten kunnen we beter minder efficiënt gaan produceren. Als we echt inefficiëntie nodig hebben, dan kunnen we werkloze arbeiders vragen om putten te graven en die nadien terug op te vullen (voor wie hierbij denkt aan John Maynard Keynes: hij was inderdaad voorstander van een dergelijke politiek in momenten van economische crisis, maar zeker niet op permanente basis).

De technofobie van de localisten doet denken aan 'the luddites', de beweging van textielarbeiders die in de 19e eeuw de machines kapotsloegen die inderdaad de directe aanleiding vormden voor hun werkloosheid. Bij nader inzien lijkt de reactie van de localisten ook op andere vlakken oude wijn in nieuwe zakken. Nog in de 19e eeuw bestond er een sterke, conservatieve stroming die zich keerde tegen wat sociologen omschrijven als 'de modernisering': de verstedelijking, de secularisering, de economische en politieke schaalvergroting, enzovoort. Een bekende analyse is die van Ferdinand Tönnies die zich verzette tegen de opkomende Gesellschaft – het nieuwe, stedelijke, koele, rationele samenlevingsverband – en nostalgisch terugverlangde naar de landelijke, authentieke Gemeinschaft. In die periode maakte Carle Zimmerman ook het **onderscheid tussen 'localistisch' en 'kosmopolitisch'** (5), een tweedeling die zelfs terminologisch samenvalt met het project van de hedendaagse localistische beweging.

Kapitalisme

In Het Communistisch Manifest (1848) bestempelden Karl Marx en Friedrich Engels deze ideeën als **de reactie van** een klasse van kleinschalige ondernemers, **de kleinburgerij**, die "door de ontwikkeling van de grootindustrie haar einde ziet naderen en die door de concurrentie steeds meer in het proletariaat wordt geslingerd. Hun programma is de terugkeer naar de oude maatschappij"(6). Ook de hedendaagse localisten klagen in The Economics of Happiness aan dat de kleine producenten geen kansen krijgen. Hun taalgebruik is gericht tegen het 'corporate capitalism' – het kapitalisme van de grote bedrijven – en niet tegen de kapitalistische productiewijze als dusdanig. Integendeel, **de localisten willen meer kapitalisme** en bevinden zich met dit standpunt eigenlijk in het gezelschap van het 'handboek-liberalisme', dat vandaag de economische wetenschap domineert. Deze visie presenteert een kapitalisme zonder grote bedrijven (perfecte markten) en verlangt terug naar een fase van voor het monopolistische stadium van het kapitalisme.

Dat brengt ons op de zogenaamde **microkredieten**, een thema dat ook populair blijft bij economen en NGO's. Microkredieten zijn kleine leningen die, vooral in ontwikkelingslanden, verstrekt worden aan armen zodat ze een eigen onderneming kunnen starten. Ze staan centraal in het debat over armoedebestrijding en economische ontwikkeling, zeker sinds in 2006 de Nobelprijs voor de Vrede werd uitgereikt aan Muhammad Yunus, de grondlegger van het systeem van microkredieten in Bangladesh. Microkredieten zijn echter gebaseerd op hetzelfde kleinschalige handboek-liberalisme en een individualistische kijk op ondernemerschap. Recent onderzoek toont echter steeds duidelijker **de beperkte of zelfs schadelijke gevolgen** van microkredieten aan (7). In regio's waar veel microkredieten worden verstrekt, daalt de gemiddelde bedrijfsgrootte wat de productiviteit en de kansen op economische ontwikkeling ondergraaft. De reden waarom microkredieten geen effect hebben wordt mooi gevat in de woorden van Cambridge-econoom Ha-Joon Chang: "Wat de 'rijke landen' echt rijk maakt, is hun vermogen is om collectief ondernemerschap uit te bouwen" (3). Grote delen van een bevolking aanzetten tot kleinschalige productie via microkredieten, leidt misschien wel tot een aantal succesverhalen, maar voor de meerderheid van de betrokkenen eindigt het onvermijdelijk met een faillissement en een schuldenberg. We kunnen niet allemaal ondernemer zijn in het huidige stadium van het kapitalisme. Een aannemelijke verklaring voor de golf aan zelfmoorden onder Indische boeren (naar schatting 160,000 zelfmoorden sinds 1997!) zijn de toenemende schulden als gevolg van het systeem van microkredieten (7). In de The Economics of Happiness wordt deze golf aan zelfmoorden overigens ook vermeld, maar vervolgens verklaard als een gevolg van de globalisering (dat klopt natuurlijk in zekere zin, maar meer kleinschaligheid en meer microkredieten zijn duidelijk niet de oplossing).

In de ogen van Karl Marx was de nostalgie van de kleinburgerij utopisch. Het kapitalisme leidt in zijn ontwikkeling tot schaalvergroting via het ononderbroken proces van concentratie en centralisatie van kapitaal. Een kapitalisme zonder grote bedrijven is daarom een niet te verwezenlijken ideaal. **Een ecologische economie** heeft dan ook geen behoefte aan een terugkeer naar pre-kapitalistische maatschappijvormen, maar aan **het overtreffen van het huidige systeem door een post-kapitalistisch alternatief in socialistische zin**. Het is de kapitalistische productiewijze zelf (en niet 'corporate capitalism'!) die enkel oog heeft voor winsten op korte termijn, die ons via reclame behoeften en frustraties aanpraat en die volledig incompatibel is met de dringend vereiste globale, gecoördineerde en democratische aanpak van de voornaamste structurele uitdagingen waarvoor de planeet en haar bewoners vandaag staan.

15 mei 2012, Nick Deschacht (Dit artikel verscheen eerder in Aktief (2012/2), tijdschrift van het Masereelfonds)

<http://www.vonk.org/201206152880/the-economics-of-happiness-de-conservatieve-stroming-in-het-groene-economisch-denken.htm>

Eindnoten

(1) Binnen de anti-globaliseringsbeweging ontstond eind de jaren 1990 een debat tussen de eerder linkse stromingen en dezelfde organisaties die vandaag The Economics of Happiness produceerden (IFG, ISEC, etcetera). Een bijzonder interessante bespreking van deze organisaties en hun ideeën is het artikel: Westerink, H. (2000). De dorpspolitiek van het International Forum on Globalization. In: De Fabel van de illegaal, 38/39. <http://www.doorbraak.eu/gebladerte/10648f38.htm>

(2). van Beek, M. (2000). Lessons from Ladakh? Local responses to globalization and social change. In: Globalization and Social Change. J. D. Schmidt & J. Hersh. London: Routledge. pp. 250-266.

(3). Chang, H.J. (2010). 23 dingen die ze je niet vertellen over het kapitalisme. Nieuw Amsterdam. Zie pp. 181 & 187.

(4). Een variant op deze redenering is het argument in de discussie rond hernieuwbare energie, dat "ook de vakbonden daar toch niet tegen kunnen zijn aangezien het minder efficiënt is dus banen oplevert". Dit is een fout argument (zie tekst), maar dat doet natuurlijk niks af aan de noodzaak van hernieuwbare energie.

(5). Elchardus, M. (2007). Sociologie: een inleiding. Amsterdam: Pearson. Zie deel 6.

(6). Marx, K., & Engels, F. (1848). Het communistisch manifest. Zie hoofdstuk 3.

(7). Bateman, M. (2010). Why doesn't microfinance work? The destructive rise of local neoliberalism. Londen: Zed Books. Zie vooral pp. 78-96.

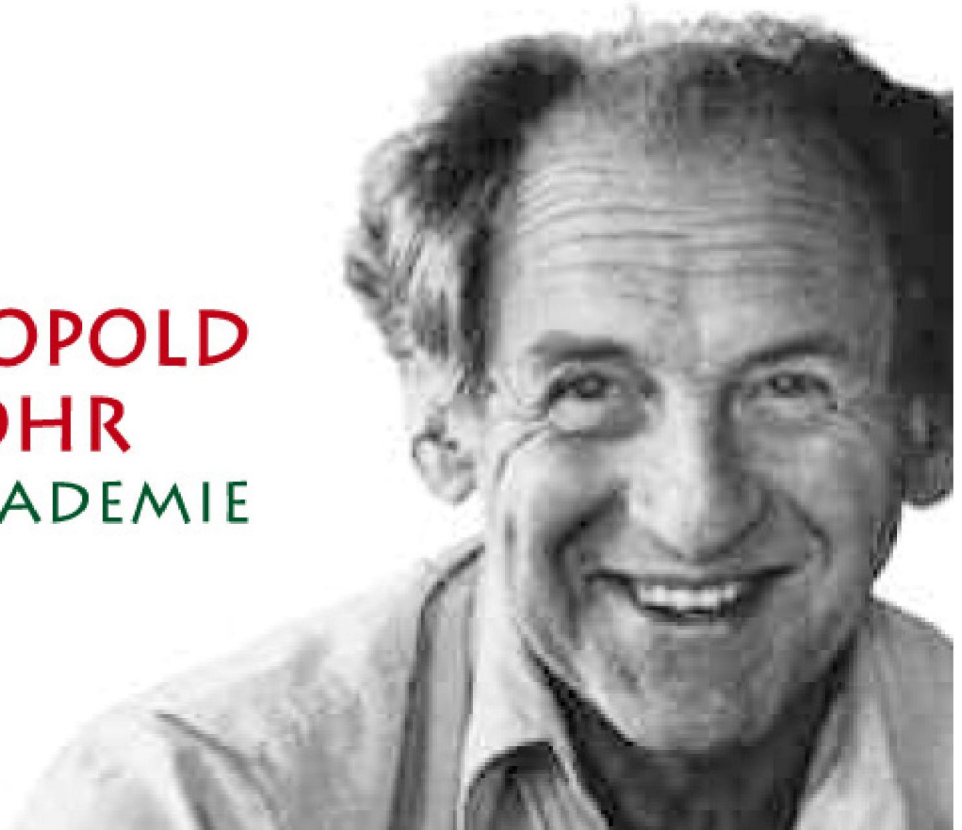
San (Bosjesmannen). Als het wereldeconomisch systeem in elkaar klappt zullen het de natuurvölkeren zijn die het best uitgerust zijn, om te overleven.

Aanzet tot groen-anarchistische kritiek op de industrieel-linkse visie van Vonk

Vonk bekritiseert het conservatief karakter van "The economics of happiness". Maar **wat is er mis met conservatisme** ? Heel de groene beweging is uit op het bewaren ("conservare") van wat ons nog aan natuur rest. De materiële "progressie" die zowel kapitalisme als communisme/socialisme propageren leidt er vooral toe dat we de aarde voor de mens en veel andere diersoorten onleefbaar aan het maken zijn. Betekent overigens ook het woord **re-volutie** niet, "**terug-willen**" ?! Terug naar een vroegere, natuurlijkere toestand.

Het vroegere **dorpsleven** moet zeker niet geïdealiseerd worden maar valt in functie van een **evenwicht mens-natuur** toch te verkiezen boven de steden met hun enorme ecologische voetafdruk.

Als Nick Deschacht het heeft over "schaalvoordelen", dan zou hij ook moeten melding maken van de **kleinschaligheidstheorieën** van onder andere de Britse econoom E. F. Schumacher en de Duitse filosofische anarchist Leopold Kohr. De vervreemding en ontmenselijking waar ook de bij Deschacht bekende Marx het over had, komt vaak tot stand door het streven naar "schaalgrootte" en "efficiëntie".

Als Deschacht beweert dat "grootschaligheid vaak duurzamer is" dan kunnen we dat tegenspreken door tegenover zijn trein - waar haalt die zijn energie ?- niet de auto, maar onze **kleinschalige voeten of de fiets** te stellen. Te voet of per fiets is nog gezonder ook.

Dat de grootschaligheid leidde tot "**de verbeterde economische positie van vrouwen**"; dat wordt tegengesproken in de geschriften van Chellis Glendinninger en John Zerzan, volgens wie **de vrouw in de zogenaamd primitieve samenlevingen een veel "gelijkere" rol** aan die van de mannen had en in ieder geval geen huis-, noch kantoor- of fabrieksslavin was.

Als Deschacht "**the luddites**" **maar een stelletje idioten vindt, dan ook al die inheemse volkeren** die her en der op aarde vasthouden aan hun toch niet zelden harde leven zonder technologie ? Voor je verder schrijft, eerst eens wat van Zerzan lezen, beste Nick Deschacht. Je zal begrijpen wat technologie met een mens doen kan. Waarom je het dus beter beperken kunt.

En wat het verschil tussen **lokalisten en kosmopolieten** betreft: de eersten passen zich aan en respecteren hun omgeving want het is van en met haar dat ze leven. De tweede zijn als koekoeken: ze trekken maar wat rond en het kan hen niet schelen dat ze ergens de boel om zeep helpen. Kan je een tijd doen, maar finaal wrekt zich dat.

Of je zomaar kan schrijven dat de lokalisten meer kapitalisme willen, dat valt te betwijfelen. Dat de microkredieten schadelijk zijn, dat kan blijkbaar wel aangetoond worden. Maar als Deschacht het heeft over "wat de "rijke landen" echt rijk maakt" ("**hun vermogen om collectief ondernemerschap uit te bouwen**"), dan had hij het woord

"rijk" toch tussen haakjes moeten zetten. Want wat is rijk als je de aarde tot een vuilnisbelt herleidt die je consumptieritme niet bijhouden kan. (Om te leven zoals de rijke landen, zou de huidige aardbevolking, drie aardes nodig hebben.)

"In de ogen van Karl Marx was de nostalgie van de kleinburgerij utopisch" schrijft Deschacht. Wel, anno 2012 kan ieder schrijven dat **"in de ogen van mezelf, de visie van Karl Marx op het wetenschappelijk socialisme utopisch is gebleken."** Waarom Marx blijven herkauwen ?

En een ecologische economie zou dus liggen in **"het overtreffen van het huidige systeem door een post-kapitalistisch alternatief in socialistische zin"**. Hele mond vol. Ergens **al het begin van gezien ?**

Zouden we dan toch niet best van al werken aan kleinschalige, lokale economieën waarin producent en consument elkaar weer kennen en respecteren ? Met de kennis die we de laatste decennia van onszelf als mens opdeden - zowel negatief als positief - en met inzet van enkele echt waardevolle technologieën zoals Internet - kunnen we **het dorpsleven of stamleven zinvol herbeleven**. Het essentiële zal daarbij toch blijven wat ook de "primitieve" mens het meest waardeerde: sociaal contact en rustig in vrijheid genieten van de wisselende schoonheid en uitdagingen van de Aarde. (jpe)

Een andere kritiek op het artikel van Deschacht - en met name op diens pleidooi voor grootschaligheid - is te vinden op <http://www.lef-online.be/cgi-bin/csvdb.cgi?db=forum&rec=1340202940&display=record>. Het betreft het opiniestuk "Groter is niet altijd beter (ook niet als Marx dat schrijft) (20.6.12)" van Dirk Holemans (Oikos).

De Groene Belg-Abonnement

Voor ieder met beperkt budget: 10 tot 25 Euro / jaar

Gewoon abonnement: 50 Euro / jaar

Steunabonnement: 75 of 100 of ... Euro / jaar

Abonnement te betalen op BE13-4253-1567-1139 - BIC: KREDBEBB

van vzw Mediadoc, Broux 73, 4830 Limbourg www.mediadoc.be - www.degroenebelg.be

*De Groene Belg is een onafhankelijke uitgave van vzw Mediadoc. Voor alle correspondentie:
mediadoc.diva@skynet.be*